

Så hittade Ari vägen tillbaka från tragedierna

NORRKÖPING

Hans liv kantades av tragedier och livsavgörande val, men Ari Riabacke, 56, har alltid lyckats hitta sin egen väg framåt och delar med sig av sin resa med alla i dag. ”Du kan skapa en mening ur något nu som till synes var meningslöst då, säger han.

En planerad och längre intervju bör ha en röd tråd, som ska leda samtalet och skapa känslan från just det mötet över en kopp kaffe och landa i en artikel.

På vägen till Gamla Brogatan 11 C – mitt i hjärtat av Stockholm med Hötorgets färgsprakande kommers bakom husfasaden – och mötet med Norrköpingssonen Ari Riabacke var pappret blankt, men huvudet fullt av tankar. De var å ena sidan smått omöjliga att sortera för att kunna sitta där på gäststolen, där Ari och hans fru Mona normalt spelar in Beslutspodden, och försöka ha koll med frågor från början till slut.

Var börjar du med en person, som liten grabb hittade sin pappa död och såg ett avskedsbrev, förlorade sin mamma i en bilolycka och såg sin hustru Malin gå bort i cancer - precis efter att hon fött deras andra barn, blev alkohol- och drogfri efter veckor på behandlingshem 2004 och levte nykter i över 17 år, utbildat sig till civilekonom, doktorerat inom risk- och beslutsanalys, bildat ny familj och är en Sveriges mest anlitade och hyllade föreläsare.

Ni förstår.

Hur ska vi få ihop allt det?
Det kan å andra sidan börja med en fråga från Ari Riabacke själv.
– Brukar du känna så här inför en intervju?
Nej.

– Vad triggade dig i att vilja skriva om mig då?
Anders Marcus.

– Den gamle basketspelaren?
Anders ringde och bjöd in mig till föreläsningen du höll i Stadium Arena inför många lokala företagare i Norrköping i höstas. Den berörde mig starkt.

– Och nu sitter vi här, säger Ari.
...med ett perspektiv på din unika livsresa, som du så öppet delar med dig var du än är.

– Perspektivet kommer väldigt sällan

gratis. Det kommer till en kostnad, som för stunden kan tyckas vara väldigt hög - alltför hög. Du ser ingen poäng i saker som inträffar i livet, men efteråt så tenderar det att falla på plats och klarna lite. Du kan kanske inte alltid förstå eller inte alltid vara övertygad om att det fanns en mening då, men du kan skapa en mening nu ur något som till synes var meningslöst då.

Så börjar intervjun.

Ari Riabacke bodde sina första tre år på St Persgatan innan familjen flyttade till Marielund, där Ari blev kvar tills han var 16 år.

– Just de åren i Marielund har präglat mig mycket genom hela livet. Det var en annan del av Norrköping och var också, på sitt sätt, en främlingslegion. Det bodde ju mest finnar, greker och turkar där. Spårvagnen och Värmlandsgatan var mur mellan två världar, säger Ari och tar oss med tillbaka till början av 1970-talet.

– Jag behövde ta mig över den gatan till dagiset, som låg på andra sidan Röda Stan. Mina föräldrar jobbade skift så jag fick, som 5-åring, klara mig själv. De ställde klockan så jag klev upp i tid, klädde mig, åt frukost och gick iväg... Det hade aldrig fått hända idag. Man hade slagit larm till socialen direkt. Jag har tagit med mina egna barn och visat upp min barndom. De har svårt att ta in det.

Vem var du, som ung grabb, de åren i Norrköping?

– Jag hade inte gillat om någon av mina döttrar träffade någon som jag var då.
Ok.

– Det var nog inte så illa, men där och då handlade det om att klara sig - antingen blev man tuff eller så blev man tilltufsad. Det satt i långt upp i åren. Min pappa tog livet av sig, när jag var tolv år. Jag förstod inte då hur mycket den händelsen påverkade mig, men att bli faderslös i den åldern påverkade vissa

beteenden hos mig. Jag var väldigt osäker i en krävande miljö och kände ständigt ett behov att hävda mig.

– Det var liksom ingen tillfällighet att det blev judo i lokalen på Nygatan eller fallskärmsjägarna. Jag sprang alltid någon extra mil och gjorde lite fler armhävningar.

Ari Riabacke skrev 2014 en egen dödsruna i boken ”Innan jag glömmer bort mig själv – nekrologer skrivna med livet i minne”.

– 59 kända svenskar och jag fick skriva om oss själva i en bok, som gavs ut till förmån för Alzheimerfonden, säger Ari.

Han berättar i sin del av boken om klassresan från uppväxten i miljonprogramsområdet Marielund till att läsa på universitetet och få en doktorshatt.

Han skrev också:

”Tidigt i livet fick Ari stifta bekantskap med döden på nära håll och han såg det som en gåva. Det gav honom styrka att ”här och nu” göra det som skulle bli gjort. Inte skjuta upp till sen, då sen ibland aldrig blir av. Redan i unga år var hans devis ”Hellre en dag som ett lejon än 100 år som ett får” – på gott och ont.”

Kan du i dag, sju år senare från just de raderna, bli överraskad över din egen livsresa, när du står där på scenen och berättar allt?

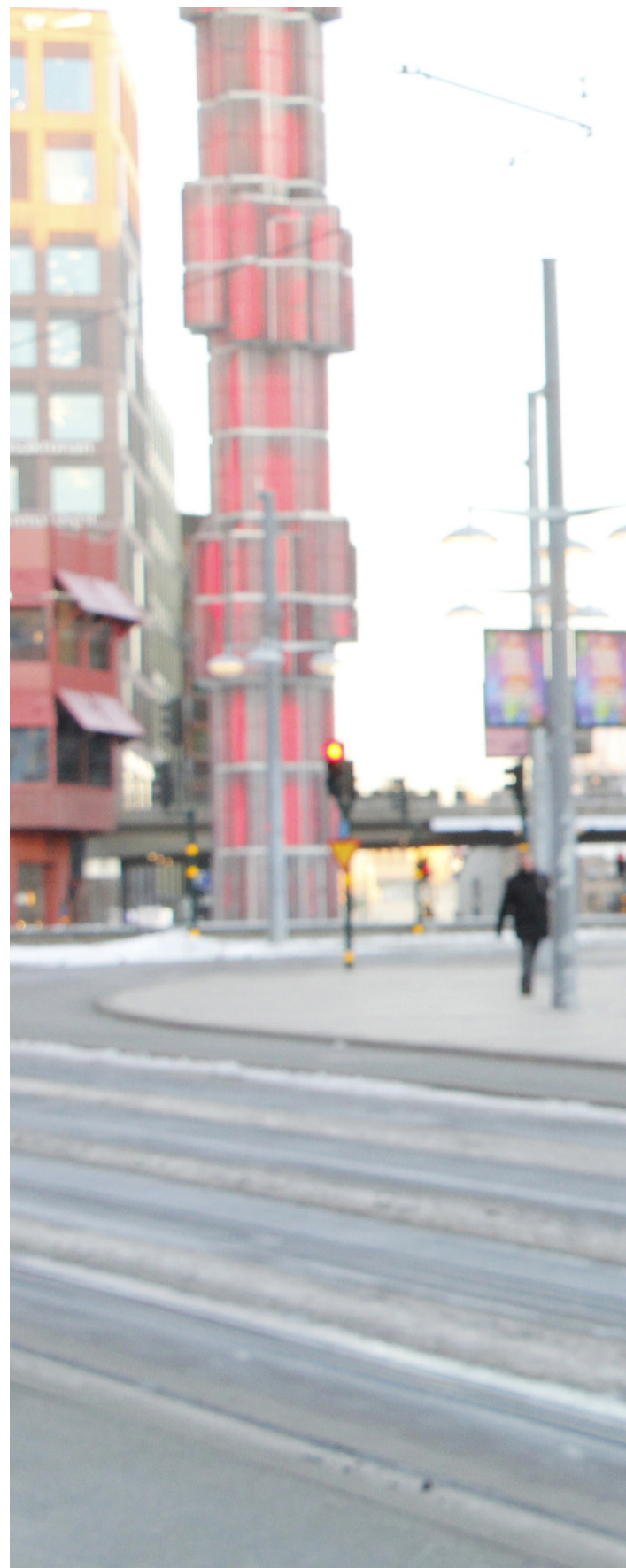
– Jag kan ibland, när jag strax före en föreläsning hör någon presentera mig och det jag gjort tänka hur allt låter och ligger rätt, men i själva verket har det handlat om mycket tillfälligheter och mycket tur. Stjärnorna har stått rätt. Jag har funnit vägen genom årens lopp och navigerat i det. Jag har inte haft någon plan. Det är nog det minsta jag har haft. Det vet alla som har den minsta lilla inblick i mitt liv.

Tur? Det låter väl enkelt.

– Det har funnits ett oerhört driv också. Det måste till det, men det ska till tur också för att få allt att stämma och få ihop det.

Berätta.

– Som under hela min tid som doktorand, när Malin dog och jag fick ordentliga problem med spriten och hamnade på behandlingshem. Vänner från den tiden dog då. De gjorde ingenting som var väsentligt annorlunda från det jag gjorde, men de hade otur och jag hade tur. Jag lyckades plocka ihop grejerna och livet efter det. Jag har varit nyk-

Ari Riabackes liv kantades av tragedier och livsavgörande val, men

”Där och då handlade det om att klara sig – antingen blev man tuff eller så blev man tilltufsad.

Ari Riabacke

ter i 17 år nu. Jag hade, om man så vill, Guds försyn. Jag blir extra ödmjuk och får sitta här idag. Jag får vara med. Det kan också komma ett driv ur det. Det förpliktigar att leva och förvalta det pund vi har.

Är du religiös?

– Jag har en tro. Det händer att jag går i kyrkan då och då. Det finns något i de rummen som tilltalar mig. Jag har läst teologi så tanken har föresvävat mig, men jag är inte religiös i traditionell mening. Jag tror definitivt på en högre makt. Det finns något betydligt större än det vi ser på fikabordet här och nu.

I dag lever Ari med sin tredje fru Mona, som han träffade genom forskningen, och fyra barn hemma i Stockholm. Paret arbetar tillsammans i det egna företaget Riabacke & Co. Båda har doktorerat i risk- och beslutsanalys och ägnar sig åt att föreläsa, arbeta som rådgivare i ledarskaps- och beslutsfrågor, skriva krönikor och så har de Beslutspodden tillsammans.

Kan ni skilja på skriv- och köksbordet?

– Det är inga problem. När vi jobbade

Norrköpingssonen har alltid lyckats forma sin egen väg genom svårigheterna. "Stjärnorna har stått rätt", säger han.

FOTO: MATS WILLNER

på varsitt håll i olika företag var det värre, men så beslutade vi att lyfta in företaget och familj under en och samma taknock. Vi har drivit firman tillsammans i tio år och lärde oss tidigt att hålla isär saker och ting.

Ari Riabacke var med i SVT:s program "När livet vänder" 2017, men det var ett program han tackade nej till flera gånger.

– Jag fick frågan första gången, när Mona och jag precis hade startat eget. Mina vänner trodde inte jag var riktigt klok, som nobbade programmet och chansen att synas över hela landet, men det var viktigt för mig då.

Vad var viktigt?

– Jag ville inte bli min historia. Mona och jag byggde ett liv och vår verksamhet, som sakta tog form och ville framåt. Det var först, när vi kommit en bit på vägen och min historia inte skymde sikten jag till slut tackade ja och var med. Mitt dunkla förflutna är nyckeln till min ljusa framtid. Jag brukar säga det. Folk vet hur min resa sett ut. Kan min historia hjälpa andra människor och ge dem

verktyg eller en idé till sig själva är det fantastiskt.

Finns det något du inte pratar om?

Frågan blir hängande i tystnaden, som verkligen blir påtaglig mitt i huvudstaden, innan han svarar med en fråga.

– Vad tänker du på?

Du verkar prata om allt.

– Jag pratar aldrig om mitt första äktenskap. Jag ser inget behov eller syfte att prata om det. Du måste fundera varför du pratar om vissa saker. Det måste finnas en poäng i det. Allt får och kan inte bara vara en bra historia, säger Ari och berättar i nästa andetag om en föreläsning i Falkenberg nyligen.

– Efteråt kom det fram en kille, som hade velat höra om ett stort misslyckande i mitt liv. Han saknade det.

Det var speciellt.

– Ett kraschat äktenskap eller hamna på ett behandlingshem kan ju tyckas vara ett misslyckande. Det går att få det till misslyckanden, men för mig handlar det väldigt mycket om *inte* när det har gått åt helvete utan vad jag har gjort av det. Det är det som är själva poängen.

”För mig handlar det mycket om inte när det gått åt helvete utan vad jag har gjort av det.

Ari Riabacke

Du har gjort det.

– Jag har blivit en människa jag föraktade för 20 år sedan. Jag dricker inte, jag betalar min räkningar i tid, lägger mig före klockan elva, går upp halv sju och postar alldeles för mycket träningsbilder på sociala medier. Det är så mitt liv är. Jag kan inte var någon annan, säger Ari och skrattar.

I Norrköping lånade du ett citat av Anders Karlberg, grundare av Frys- huset i Stockholm, som är.. "När du funnit stigen bakom snåren berätta om den - inte vart den leder bara att den finns".

– Det är lite det jag gör. Mitt liv har

varit rörigt. Det går att ta sig vidare. Jag kan inte berätta för folk exakt hur de ska göra. Jag kan inte veta det. Jag har inte en aning om vad saken gäller. Vi sätter aldrig upp en lista med "här är fem punkter som gör dig lycklig". Jag är allergiskt mot sånt. Varje människa är fullständigt unik.

Drygt två timmar senare är samtalet över.

Jag har inte vänt ett enda blad i anteckningsblocket mellan kaffet och brödsnulorna.

Lunch?

Mats Willner

Mats.Willner@ostmedia.se

Det här är Ari Riabacke

- **Född:** Den 20 juli 1965 i Norrköping.
- **Bor:** I Sköndal i Stockholms södra delar.
- **Familj:** Fru Mona, fem barn och hunden Nelson.
- **Utbildning:** Civilekonom, ekonomie magister och filosofie doktor med inriktning på risk- och beslutsanalys.

- **Gör:** Driver företaget Riabacke & Co med sin fru Mona Riabacke, som har föreläsningar ("ett 100-tal per år brukar det bli"), ledarutbildningar och Besluts- spodden.
- **Fritidsintressen:** Träna ("cyklar gärna mountainbike i vackra Nackareservatet") och umgås med familjen.